

Bruxelles, den 15.7.2015
COM(2015) 345 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om revision af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om
angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af
mærkning og standardiserede produktoplysninger

{SWD(2015) 143 final}

1. RAPPORTENS FORMÅL

Ifølge direktivet om energimærkning (2010/30/EU)¹ skal Kommissionen evaluere effektiviteten af direktivet og forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport senest den 31. december 2014. Ifølge direktivet skal der også forelægges rapport om delegationen af beføjelser senest den 19. juni 2015 og en sammenfatning af de nationale tilsynsrapporter, som medlemsstaterne skal forelægge hvert fjerde år.

I rapporten fra 2012² om revisionen af direktivet om miljøvenligt design (2009/125/EF)³ blev det konkluderet, at en øjeblikkelig revision af direktivet ikke var nødvendig, men også at specifikke aspekter, for hvilke der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger på tidspunktet for revisionen, kunne tages op til fornyet overvejelse i forbindelse med revisionen af direktivet om energimærkning i 2014, f.eks. effektiviteten af gennemførelsesbestemmelser og harmoniserede standarder og en tættere koordinering af gennemførelsen af de to direktiver.

Denne rapport opfylder rapporteringskravene.

2. VURDERING AF NYTTEVIRKNING, EFFEKTIVITET, SAMMENHÆNG, EU-MERVÆRDI OG RELEVANS

Målene for direktiverne om energimærkning og miljøvenligt design er:

- at øge produkters energieffektivitet og højne niveauet for beskyttelse af miljøet
- fri bevægelighed for energirelaterede produkter i Den Europæiske Union
- at give forbrugerne oplysninger, der giver dem mulighed for at vælge mere effektive produkter.

En evaluering af politikken⁴ viser:

1. De nuværende foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design og energimærkning er effektive, idet de fører til konkrete og betydelige energi- og omkostningsbesparelser. Efterfølgende evaluering i forbindelse med gennemgangen af specifikke energimærkningsforanstaltninger siden 1990'erne viste en hurtig markedsomstilling i retning af mere effektivitet inden for de fleste energimærkede produktgrupper. Gennemførelsen af de to direktiver anslås at spare 175 Mtoe primærenergi pr. år i 2020 (ca. 15 % af disse besparelser skyldes energimærkningsforanstaltninger; der erindres om, at ca. halvdelen af produktgrupperne kun er omfattet af miljøvenligt design). Dette svarer til besparelser på 19 % i forhold til et uændret (business as usual) energiforbrug for disse produkter. De pågældende politikker vil levere næsten halvdelen af målet om 20 % større energieffektivitet i 2020. Afhængigheden af importeret energi vil blive reduceret med 23 % og 37 % for henholdsvis naturgas og kul. I alt anslås de

¹ EUT L 153 af 18.6.2010, s. 1.

² COM(2012) 765 final.

³ EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10.

⁴ Se evalueringsrapport fra Kommissionen (SWD(2015) 143).

aktuelle foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design og energimærkning at spare slutbrugere af produkter 100 mia. EUR pr. år i 2020 gennem lavere energiregninger (svarende til en besparelse på 400-500 EUR årligt pr. husstand).

2. Der er ingen hindringer for energirelaterede produkters frie bevægelighed i Den Europæiske Unions indre marked.
3. Fordelene er større end omkostningerne, både for virksomhederne og for samfundet som helhed. Omkostningerne, der følger af kravene og energimærkningen, pålægges producenterne i første omgang, men vil blive videregivet til slutbrugerne (husstande og andre virksomheder), der får fordel af omkostningsbesparelser i form af et lavere energiforbrug, der væsentligt overstiger købsomkostningerne. Detaljerede data for EU som helhed foreligger ikke. For Det Forenede Kongerige er cost/benefit-forholdet blevet anslået til 3,8 for de gældende bestemmelser i 2012⁵.
4. Størstedelen af forbrugerne (ca. 85 %) genkender og forstår energimærkningen, og anvender den ved deres købsbeslutninger.
5. Indførelsen af A+-klassen og højere klasser i direktivet om energimærkning fra 2010 mindskede energimærkets effektivitet til at motivere forbrugerne til at købe mere energieffektive produkter. Den ændrede udformning, som anvender yderligere plusser til at angive højere energieffektivitetsklasser end klasse A, er mindre effektiv med hensyn til at motivere til køb af mere energieffektive produkter end den oprindelige A til G-skala. Forbrugerundersøgelser viser, at den nye mærkningsskala er forståelig for forbrugerne, men den har reduceret deres villighed til at betale mere for mere energieffektive produkter, fordi de er mindre motiveret af en forskel mellem energiklasse A+ og A+++ end en forskel mellem energiklasse C og A⁶. Nogle af de piktogrammer, der anvendes til at repræsentere andre parametre på energimærket er også vanskelige at forstå, f.eks. "afbryderlogoet" på tv-energimærket og tørreevnen på energimærket for opvaskemaskiner.⁷
6. Tendensen går i retning af at købe større produkter, som er energieffektive og derfor placeres i en god energiklasse, men som har et langt højere absolut energiforbrug end mindre apparater af samme type.

⁵ Sammenlignet med et gennemsnit på 3,0 for en vifte af 17 miljøpolitikker. Forholdet inkluderer producenternes omkostninger til fremstilling af energimærker og opfyldelse af kravene, udgifterne til håndhævelse og de finansielle besparelser for slutbrugerne som følge af et lavere energiforbrug. Det inkluderer ikke fordele, som er vanskelige at kvantificere såsom højere fortjenstmarginer på dyrere, mere effektive produkter, stimulering af innovationen, bidraget til energisikkerheden og fjernelsen af billige produkter af dårlig kvalitet fra konkurrencen gennem at skabe lige vilkår for alle. UK Department for Environment, Food and Rural Affairs, Emerging Findings from Defra's Regulation Assessment First update covering 2012, februar 2015.

⁶ Yderligere oplysninger findes i: *London Economics & Ipsos Mori, A study on the impact of the energy label – and of potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions, 2014.* <http://ec.europa.eu/energy/en/studies>

⁷ Ecofys, Evaluation of the Energy Labelling Directive and specific aspects of the Ecodesign Directive: Background report I: Literature Review, december 2013.

7. En svag håndhævelse fra de nationale markedsovervågningsmyndigheders side bidrager til manglende overholdelse og reducerer dermed de forventede energibesparelser med skønsvist 10 %. Se også afsnit 3.
8. Foranstaltningerne for visse produkter har vist, at ambitionsniveauet er for lavt i forhold til det teknisk og økonomisk mulige.
9. Selv om nogle foranstaltninger har været rettet mod andre miljøvirkninger end energiforbruget i brugsfasen, er der potentiale for yderligere reduktion af virkningerne, f.eks. når det gælder aspekter af holdbarhed, reparationsmuligheder, genbrugelighed, genvindelighed og nyttiggørelsesmuligheder, genanvendt indhold, anvendelse af prioriterede materialer og farlige stoffer.
10. Hvad effektivitet angår, er reguleringsprocessen for lang (i gennemsnit 49 måneder), hvilket sommetider medfører, at forældet teknisk og forberedende arbejde lægges til grund for politiske beslutninger, navnlig for elektroniske produkter i hastig udvikling.
11. De to direktiver supplerer hinanden og deres gennemførelse foregår i det store hele på en sammenhængende måde.
12. For en række produkter er de lave energimærkeklasser tomme, fordi kravene til miljøvenligt design har fjernet modeller med dårlige energipræstationer, og producenterne har reageret på de teknologiske fremskridt ved at fremstille stadig mere effektive produkter. For en række produktkategorier opstår problemet også i de bedste energimærkeklasser. I de mest ekstreme tilfælde for vaskemaskiner, køleskabe og opvaskemaskiner viser energimærkningen aktuelt fra A+++ til D, men kun apparater i klasse A+++ , A++ og A+ må fortsat bringes i omsætning. Uden en fuldstændig A-G-skala til sammenligning undermineres energimærkets relevans for forbrugerne.
13. EU-merværdi opstår ved, at de harmoniserede rammebestemmelser nedbringer omkostningerne for producenterne og gør EU til en trendsætter inden for internationale forskrifter og standardisering.
14. Politikken har fortsat relevans i forbindelse med EU's mål for energieffektivitet efter 2020. Den kan også bidrage til ressourceeffektivitet og den cirkulære økonomi.
15. Forbrugeroplysning er stadig yderst vigtig i den digitale tidsalder. Forordningerne om energimærkning er for nylig blevet tilpasset for også at vise energimærket på Internettet⁸.
16. For så vidt angår bidraget fra kravet om, at reklamer skal indeholde en henvisning til energiklassen (artikel 4, litra c)), kunne virkningen ikke kvantificeres, men evalueringen viste, at det afhjælper en informationsbrist på markedet.

⁸ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 518/2014 af 5. marts 2014 om ændring af Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1059/2010, (EU) nr. 1060/2010, (EU) nr. 1061/2010, (EU) nr. 1062/2010, (EU) nr. 626/2011, (EU) nr. 392/2012, (EU) nr. 874/2012, (EU) nr. 665/2013, (EU) nr. 811/2013 og (EU) nr. 812/2013 for så vidt angår mærkning af energirelaterede produkter på internettet, EUT L 147 af 17.5.2014, s. 1-28.

17. Kravene til offentlige indkøb (artikel 9, stk. 1) blev allerede evalueret i 2011, og er derfor blevet fjernet fra direktivet om energimærkning og medtaget i ændret form i direktivet om energieffektivitet⁹.

18. Ud fra mediedækningen i de senere år står det klart, at fordelene ved politikken ikke er blevet tilstrækkeligt kommunikeret.

3. SAMMENFATTENDE RAPPORT OM MARKEDSOVERVÅGNING

Medlemsstaterne har indsendt rapporter til Kommissionen i 2014 om deres markedsovervågningsaktiviteter for 2009-2013 baseret på en model udarbejdet af Kommissionen.

De indsendte oplysninger viser, at i 2009 og 2010 gennemførte ca. en tredjedel af medlemsstaterne få eller ingen markedsovervågningsaktiviteter i forbindelse med energimærkning og miljøvenligt design. Kommissionen har drøftet spørgsmålet med medlemsstaterne, og antallet af medlemsstater med lav aktivitet er faldende.

Antallet af kontroller og antallet af kontrollerede produktmodeller er steget betydeligt i perioden 2009-2013, efterhånden som flere og flere produktgrupper er blevet omfattet af foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design og energimærkning. Antallet af medlemsstater, som prøver produkter i laboratorier, er steget fra kun en håndfuld til næsten halvdelen af medlemsstaterne. Selv om produktprøvning kun er én måde at kontrollere overholdelsen, er det et vigtigt instrument, da det i sidste ende er den eneste måde, hvorpå det kan fastslås, om et produkt opfylder mindstekravene til miljøvenligt design og/eller angiver den korrekte energimærkeklasse. En af grundene til, at ikke alle medlemsstater prøver produkter i laboratorier er, at det er dyrt. Det er sandsynligvis også grunden til, at en stor andel af prøvningerne vedrører mindre apparater såsom eksterne strømforsyninger og lyskilder og overholdelsen af krav til standbytilstand og slukket tilstand.

Den grad af overensstemmelse, der konstateres af markedsovervågningsmyndighederne varierer fra medlemsstat til medlemsstat, pr. produkt og pr. år. 5 % til 40 % af produkterne udbydes til salg uden energimærke eller forkert energimærket (f.eks. ikke vist tydeligt, forkert energimærke, angivelser på energimærket, som ikke svarer til laboratorieprøvningen). Hvad miljøvenligt design angår, opfylder typisk 10-50 % af de kontrollerede og/eller prøvede produkter ikke kravene. Omfanget af manglende overensstemmelse, der konstateres af myndighederne, er dog normalt højere end det generelle niveau for manglende overholdelse på markedet, fordi markedsovervågning er målrettet mod varemærker og butikker med en kendt langvarig eller en formodet stor manglende overholdelse. Samlet set skønnes den manglende efterlevelse på markedet at være 20 %, hvilket medfører, at ca. 10 % af de forventede energibesparelser fortabes (16 Mtoe primærenergi pr. år).

4. DELEGEREDE BEFØJELSER

Direktiverne om miljøvenligt design og energimærkning er begge rammedirektiver, der fastsætter generelle regler og principper, der giver Kommissionen beføjelse til at vedtage mere detaljerede retsakter i samarbejde med medlemsstaterne. Begge direktiver fastsætter betingelserne for Kommissionens udøvelse af denne beføjelse. I henhold til direktivet om

⁹ Direktiv 2012/27/EU, EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1.

energimærkning har disse retsakter form af delegerede retsakter¹⁰, der drøftes af medlemsstaterne i en ekspertgruppe, medens retsakterne for miljøvenligt design vedtages som gennemførelsesforanstaltninger efter udvalgsproceduren med flertalsafgørelser af medlemsstaterne i et forskriftsudvalg. En delegeret retsakt om energimærkning af et bestemt produkt vedtages normalt parallelt med en gennemførelsesforanstaltning for miljøvenligt design, som fastsætter mindstekrav til energieffektivitet for den samme produktgruppe for at sikre en sammenhængende effekt af de to foranstaltninger.

Ekspertgruppen om energimærkning blev oprettet af Kommissionen i december 2012¹¹ og erstatter forskriftsudvalget om energimærkning af energiforbrugende produkter, der var oprettet under det oprindelige direktiv om energimærkning 92/75/EØF. Ekspertgruppen drøftede alle energimærkningsforanstaltninger, der hidtil er vedtaget i medfør af direktiv 2010/30/EU, for at sikre, at der sker en korrekt høring af medlemsstaterne. Til dato er der vedtaget 12 delegerede retsakter¹² om energimærkning. Efter Kommissionens vedtagelse af de delegerede retsakter om energimærkning har hverken Europa-Parlamentet eller Rådet indtil nu gjort indsigelse mod den delegerede retsakt inden for indsigelsesfristen på fire måneder. De delegerede retsakter er herefter offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende og trådte i kraft kort tid efter.

Kommissionen er af den opfattelse, at delegationen af beføjelser med hensyn til energimærkning bidrager effektivt til fastlæggelsen af de nødvendige nærmere regler om energimærkning af produkter og apparater. Kommissionen mener endvidere, at det har udøvet sine delegerede beføjelser i medfør af direktivet om energimærkning på en korrekt måde.

5. KONKLUSIONER

På baggrund af evalueringens resultater finder Kommissionen, at en revision af direktivet om energimærkning er hensigtsmæssig. Et lovgivningsforslag om revision af direktivet om energimærkning ledsager denne rapport, navnlig for at behandle energimærkets reducerede effektivitet (punkt 5 og 12 i afsnit 2) og den svage håndhævelse (punkt 5 og 7 i afsnit 2, afsnit 3).

Med hensyn til direktivet om miljøvenligt design kræves der ingen ændringer i lovgivningen for at tage fat på de konstaterede problemer. Det er navnlig muligt at tage miljøvirkningen af andre aspekter end energiforbruget i brugsfasen op (f.eks. holdbarhed, genanvendelighed og reparationsmuligheder) på en mere systematisk måde under foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design, uden at der er behov for at ændre lovgivningsrammen.

For at få en bedre forståelse af energimærket (punkt 5 i afsnit 2), har Kommissionen til hensigt at foretage forbrugerundersøgelser, når der udvikles produktspecifikke energimærker, navnlig for at sikre at alle piktogrammer og energimærket som helhed er forståelige.

¹⁰ Artikel 290 TEUF

¹¹ Ekspertgruppekode E02854.

¹² https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_energylabelling_measures_3.pdf.

Bemærk, at der er vedtaget en yderligere foranstaltning om energimærkning, som ændrer de eksisterende forordninger for så vidt angår visning af energimærket på Internettet.

For at forbedre håndhævelsen (punkt 7 i afsnit 2) har Kommissionen også til hensigt at fremme yderligere samarbejde mellem de nationale markedsovervågningsmyndigheder gennem grupper med sigte på administrativt samarbejde (ADCO-grupper) om miljøvenligt design og om energimærkning og gennem særlige fælles projekter, f.eks. det EU-finansierede projekt "EEpliant"¹³.

For at løse problemet med de lange reguleringsprocesser, der er nævnt i afsnit 2 (punkt 10), har Kommissionen til hensigt at meddele udkast til delegerede forordninger til medlemmerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO) i overensstemmelse med aftalen om tekniske handelshindringer på et tidligere tidspunkt i processen, sideløbende med høring af konsultationsforummet¹⁴.

For elektroniske produkter bør der foretages en specifik dybtgående undersøgelse af de udfordringer, der er forbundet med den hurtige markedsudvikling (punkt 10 i afsnit 2) og manglen på sammenhæng mellem indkøbsprisen og energieffektivitet. Kommissionen har planer om at foretage en sådan undersøgelse i forbindelse med den kommende evaluering af EU's Energy Star-program i 2016, idet også elektronisk kontorudstyr, som ikke er omfattet af programmet, vil blive taget op.

Endelig vil Kommissionen fortsætte med at forbedre kommunikationen af produktspecifikke foranstaltninger vedrørende miljøvenligt design og energimærkning i et forsøg på at øge offentlighedens kendskab til og accept af politikken.

¹³ http://www.prosafe.org/images/Documents/EEPLIANT/EEPPLIANT_Press_release_v2.pdf

¹⁴ I øjeblikket underrettes WTO efter høringen af andre tjenestegrene i Kommissionen. Indbydelser til forskriftsudvalget og ekspertgruppen vedrørende energimærkning kan ikke udsendes inden udløbet af fristen for underretning af WTO, som er på 60 dage. Processen går således i stå i tre til fire måneder på grund af underretningen til WTO.